

Kayëte nte kerëhnéköhni Pol vëvë Efes **Wade yehëhna hnë inji kayëte**

Afayik Pol hërëhnéköhni anji kayëte vële hwëtahnék hnë nkol Efes hna. Bare vikeröh vicér vindaw̄ hn'inji kayëte nésëna soje Efes. Mpëd umë ſak kayëte ni cahini vëvë vacery sali vajabah vamb nkal Asi Toy va fop. Anjiko Efes hna wati nte njasëdëho nkaw̄ ntëwu kigëna ḥa (Vantiyehn 18-20) do wati nte mbokako rarëna ḥa añëwëko hnam wabëhn watar. Akerék mpëd wati nte nkeho hnë kaso mbë Sesare (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë warar gë bëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë warar (53 gë 58) ga ndëcëk hnagi Yesu ſa) ma hnë kaso mbë Rom (yëbëlan bëhn wafëhw imbëd gë ryaw̄ gë bëhn wafëhw imbëd gë ryaw̄ gë wahi (60 gë 62) ga ndëcëk hnagi Yesu ſa).

Pol kerék anji kayëte gante ndënkwëtehnahnëdëhëhni vële hwëtahnék va bi vëhni mo yezinék paſ gë Këris. Fop kayëte ni nésed ibëmënkel fu gë Këris ḥa do karanjëdëhëfu ibank nte rëfëka kwëhnalin gë umë. Iyir Ipacah ḥa ryemadëhëfu jahnlënden do mawëhnélënden: ten wäsewif wa gë vële wok vëyena wasëwif, tac yëbëlan fop vële hwëtahnék hnë cery sali va, yëbëlan vësëval gë vësan hni, vutah gë warëm hni do gë vëramp gë vële hwëhnéköhni.

Pol nësed soñe doku Sintani ale yækélehñed tavëtehnëni vahnë va inji þëmëkël. Akaranjëdëhëfu hak métaryëden iÿi wët hn'ile njëdadëhëfu Wën viwëta: toña, usatah, fanka pëyahn Wanës Wakasëk, ikwëtahn, ipeh. Antehnëdëhëfu njëfayin wati-wo-wati.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'inji kayëte: uyas, ile sowiko, fanka.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Simpaÿi (1.1-2)

Ibëmënkël wasëwif gë vële wok vëyena
wasëwif Këris hna (1.3-3.21)

Ibëmënkël þulunda vële hwëtahnëk hna (4.1-
6.9)

Ibëmënkël vële hwëtahnëk

Wët ikwëtahn (6.10-20)

Simpaÿi rëkwa (6.21-24)

Simpaÿi

¹ Ami Pol, ale ye afayik Yesu Këris kabì Wënu ña ſak koyëna, kerëhnëdëmu wuhne vëfacah do vële hahnëndahnëka Yesu Këris:

² Arabi Wënu ña, Rëm fu ÿa g'Ahwëhn a Yesu Këris ndëwanihu do njëdënihu yam ÿa!

³ Cëmbënëfuna ale ye Wën gë Rëm Ahwëhn fu ÿa Yesu Këris! G'ibëmënkël fu gë Këris ÿa ndëwak vintawary vidëw fu va gë fop wadëwara wadëwu Wade wälik mbìn hna.

⁴ Ani gë ntihahnënd duniÿa ÿa Wënu ña rëko têhnafu, g'ibank fu gë Këris, danko nkehahnin vëfacah do vële wok vëhwëhnana dahëse wëh haryënkw lëwu.

Hnë iñahn hna,

5 rëko têhnafu nkeyin vërahu gë fere ibank fu gë Yesu Këris. Rac ye ile ñadëho Wënu ña do pëhnako nti

6 d'anko cëmbinëhna soje ipérëna camah dëwu nte njëdakëfu aki fo hn'ibëmënkel fu g'Aju aÿahnik a!

7 Hn'ibëmënkel fu hna gë umë, gë sat lëwu ÿa pehëtinékëfu, tavëhnninékëfu wameh fu ña. Aki Wënu ña tufahnëk had gante naÿek ipérëna dëwu ka.

8 Njëdakëfu d'us ipérëna tac do ntik rac gë fop yasery do hakili férën.

9 Ha, njétëdanékëfu ile ñadëho ÿa, ile sowiko ÿa, ile pëhnako, hnë pérëna dëwu hna, nti hnë Këris hna.

10 Ile pëhnako ÿa ntiyehnëd ge watì ÿa padëk: rac ye barëp hnë asankaf aryampo fo, Këris, fop vile yehëhna mbin hna do nkal hna.

11 Hnë ibëmënkel fu hna gë umë, nuÿabun lëw fu ÿa, gante pëhnako Wën ka. Rëkëd ntind fop kabi pëhnako do ñak koyëna

12 d'anko icëmb ntëwu ña njëwi soje fuhné vële ryënkwëk hwëtahnëka Këris va.

13 Wuhnë fëna, ante nkwyeryerun wanës toña ña, Wanës Wakasëk wante fehëtëku ña, kwëtahnérunëha. Hnë ibëmënkel hun hna gë umë, wuhnë fëna njëdayirun iyavëta ile ntéhnékuno njëdadëhu ÿa, iyavëta rac ye Iyir Ipacah ña.

14 Umë ye sah ryënkwyeryenk'w hnë idëw nte hnapëden hafo nuÿayin fop ile ntéhnëko Wënu ña njëdadëhëfu. Iÿin fop soje icëmb ntëwu ña njëwi ye.

Iyëfa Pol soñe vëvë Efes

15 Soñe rac ye, ami fëna, kobëri ga nkwyeryëbu ga nësëde soñe ikwëtahn hun ña hnë Ahwëhn fu Yesu do injahn hun vëfacah fop ña,

16 camehnëdëfuhu kwëlëkwël Wënu ña soñe hun ÿa. Anahadëmu wayëfa mën hna.

17 Tëyëdëfuhu Wën Ahwëhn fu Yesu Këris ÿa, Rëm le hwëhnëk icëmb ña, njëdawû iyir yasery g'itufëhnahn nte yëtëndanëdëhuna Wënu ña.

18 Tëyëdëfuhu ntancën wahakili hun wä gë humpen Iyir Ipacah ña, soñe ayëtu itama nte njëdaku imac ntëwu ña, g'uvetak icëmb ntëw dëwu ña, antëw nte cahëdëhu gë vëfacah vëýëntaw va,

19 do gë fanka samah lëwu soñe fuhnë vële hwëtahnëk va. Fanka farac ye fale

20 vokaryika Këris fagant vësëm do ntañënda farëhw lëwu hnë mbin hna,

21 cëpëk inaw ña fop, cancaf, fanka, gë fop uwëka do fop wamac wale hode maci hnë iÿi duniÿa bare fëna duniÿa ile yejëk ÿi.

22 Ha, Wënu ña hwëtëk fop hnë wakwér Këris hna. Umë ale sëpëk fop, Wënu ña njëdahnëka nke nkaf Cery Sali ña.

23 Vële hwëtahnëk va ye mbahn Këris ña, do Këris hnë vëhni ntëdëk; padënëkëhni fop, umë ale fadënëd fop.

¹ Do w̄uhnë, kobëri ḥa maw̄ehnëluhnahna W̄enu ḥa, walaw̄ary hun w̄a cëmëko sojë wameh hun

² wante yasahnëdunëho kobëri ḥa. Atëfëtalahnëdun vaniyehn vahnë vële ye duniÿa li. Amaw̄ehnëdunëhawo asankaf wafanka waw̄eh wale ye ambin. Aÿi asankaf ye iyir meh ale ryokunjëd aki hnë vële wok vëwaw̄ehnëdilahna W̄en va.

³ Fuhnë fop nkeyinëko had vëhni, ankentinëkëfuno gante ñad ikihn vahnë nte w̄atik hnë mbahn ka, antidenëho gante ñad vimbahn fu ka do wahakili walëw fu ka. Sojë ile yeyinëko ſa, akëbënayehnininëkëfuno korotin kitij W̄enu ḥa had vëýentaw̄ va.

⁴ Bare W̄enu ḥa, sojë ikaÿehnahn cancaf ntëwu ḥa g'injahn cancaf nte ḥahnëkëfu,

⁵ fuhnë vële sëmëko gë wadënt wadëw fu ḥa, njëdakëfu uwám w̄a gë Këris ſa —ipérëna W̄enu ḥa fehëtëku.

⁶ Hn'ibëmënkel fu gë Yesu Këris hna, mbëhnëndehnëkëfu ndampo fo do ntañëndëkëfu mbin hna.

⁷ Koyëna ntik danko tufëhni vahnë vëvë cahn va ipérëna camah g'uhnfak ule kwëhnahnëkëfu hn'ibëmënkel fu gë Yesu Këris.

⁸ Kabi, g'ipérëna W̄enu ḥa pehëtirun, gë fere ikwëtahn hun. Rac matina hnë w̄uhnë, uyëd W̄enu ḥa ye.

⁹ Rac matina hnë vaniyehn, danko ahnë antë kumanënd.

¹⁰ Ha, umë yahanëkëfu; hn'ibëmënkel fu gë Yesu Këris, antikëfu danko ntihahnin vaniyehn

vapérën vante këbënanëhnékëfuno kobëri ña Wënu ña, d'anko njasënden koyëna.

Fop mbëmënkelinék gë Këris

¹¹ Soje rac, d'ënkwëtaryin wanji: kobëri ña, wûhnë vèle wok geluhna wasëwif hnagihna; wasëwif wâ macëdënihu vèle wok «vëhácina» vëhni mëcadëni vëhácik soje ile ntik vák ahnë mbahn dëŵ hni hna.

¹² Hnë wati rac ñawërunëhawo Këris, gentahnilunohna gë bülunda Isérayel ÿa, vëhneh yerunëho hnë vakwëtëla gë Wënu ña, nkerunëho duniÿa li gë itamahn këm do gë Wën këm.

¹³ Bare gaki, soje bëmënkel hun gë Yesu Këris ÿa, wûhnë vèle yeho kobëri ña ñawët, sat Këris ÿa pañendajëku.

¹⁴ Ha, umë dënk ye yam lëw fu ÿa: mbëmënkekëndëlehnékëhni wasëwif gë vèle wok vëyena wasëwif. Apërékanék kece ile fitëndëlehnékëhniwo ÿa: kece rac ye iñewël. Gë sadëha mbahn dëwu ña

¹⁵ sariya ÿa g'ile têyék ÿa gë vakwëda vantëwu va goryaryëlohma nafa. Antik aki gante kod ntihahn hnë umë wasëwif wâ do vèle wok vëyena wasëwif, ahnë hasék aryampo fo, do koyëna nti yam ÿa,

¹⁶ do konjëndëlehnëhni gë Wënu ña vëhni vëhitak hnë mbahn ndampo fo, g'icém ntëwu kérëwa hna do koyëna ndaŵ ñewël ña.

¹⁷ Anjijék pëyawu yam ÿa wûhnë vèle ÿawëko va gë vèle rëhako va per.

18 Kabì, hnë bëmënkël fu g'umë hna, fuhnë fop, wasëwif gë vële wok vëyena wasëwif, kodën pënjayinéhna Rëm ÿä, hnë Yir ndampo fo.

19 Aki, goluhna vëhneh ma vële ryëcalëd; bare nkentahnirun hnë bùlunda vëfacah hna, wühnë ye tere Wënu ña.

20 Nkerun cery yëryik do vëfayik va gë wakila ña ye sah ryënkwëryënkw ÿä, do Yesu Këris umë dënk takà ndënkwëryënkw ye.

21 Hnë umë cery ña fop njawënađ do matëndad nke cery pacah hnë Ahwëhn.

22 Hn'ibëmënkël hun hna g'umë, wühnë fëna, nkerun ndampo fo cery nte yëryëđe sojé ayewu yëwa Yir Wënu ña.

3

Doku Pol pař gë vële wok vëyena wasëwif

1 Sojé rac njëfadëfuha Wënu ña, ami Pol, ale sëdik kabì doku Yesu Këris ÿä lidëfu, d'anko ryemahnu wühnë vële wok geluhna wasëwif.

2 Akwëtahnëbu paryi nkwëryérung doku ile kwëtehnahnëko Wënu ña liwu, hnë férénak lëwu hna, gante kod ntinéhnahnu ile ñad ÿä.

3 Ha, Wënu ña pidëtëko vinkér va sojé njëtëndano ile ñad nti sowïk ÿä, had gante keréhnëmu ki gë wanës wante wok yaþëna.

4 Age karañërun rac, kodun ahamahnu hafo bi ne njëtëbu ile sowïko do ntit Wënu ña Këris hna.

5 Kobëri ña, Wënu ña tufëliwohna vahnë va iÿin ile sowïko. Bare gaki antik Iyir ña tufëhni vëfayik vëfacah vëlëwu va do gë wakila wadëwu ña.

6 Wëli ile pëhnëtanëk viÿë vile sowiko va: gë fere Wanës Wakasék ña, vële wok väyena wasëwif va kwëhnani antëw ndampo fo gë wasëwif wä, nkeni mbahn ndampo fo do nkentahnini ndampo fo hnë ile ntehnëko ntinëhnëdëhëhni hn'ibëmënkel ntëw hni gë Yesu Këris hna.

7 Wënu ña, hnë uférénak lëwu hna, g'antiyehn fanka falëwu fa, njëdako yewu aryokunjëhn Wanës Wakasék.

8 Ami, ale ÿak vak hnë fop vëfacah hna, nuÿabu untënah fëyawuhni vële wok väyena wasëwif va uvetak va Këris le wok pudina

9 do yëtëdanëwëhni vahnë va fop gante ntiyehnëd Wënu ña viÿë vile pëhnako nti do sowiko koþeri kantém hnë umë, ale liko fop vile ye va.

10 Do ntok rac, danko, gë fere cery sali ña, fop vële hwëhnak cancaf do wëka ambin hna mëk njëtëni usery Wën gë fop wasifa walëwu wä.

11 Hnë vëÿin fop tefék naham mbë kantém ntëwu nte ntiyehnëk hnë Yesu Këris Ahwëhn fu ÿa.

12 Hn'ibëmënkel fu gë Këris, gë fere ikwëtahn fu hnë umë, kodën pënyayinéhna Wënu ña g'idëkëna fop.

13 Soje waŋi fop, muntadëmu, antë aresawû wahorot wale horotëdëfu soje hun; umë ye icëmb hun ña.

Uyëfa soje vëvë Efes

14 Soje rac ye andëkwëhnëdëfu haryënk w Wën Rëm,

¹⁵ ale yëdahnëk w ac watere wab  g'ambin g 
nk l.

¹⁶ Ha, at y d fuh  njaw nu g  fanka mber 
hun hna g  fere Iyir nt  w   a, had gante na  k
uvetak ic mb nt  w   a.

¹⁷ Koy na, K ris nt  s k hn  wasakahn hun
hna g  fere ikw tahn  a, af lu v nkahn hun va
do ay ru fop uw m hun w  hn'injahn hna,

¹⁸ akw hnadun aki fanka aw ryahnu, g  fop
v facah va, ile ye iyank, iy ry, iyih n do it  w
injahn K ris  a.

¹⁹ Ha, ay tu injahn K ris  a nte ry c ta  fop
uy t, danko ayewu v fadah had gante pad k
W en ka.

²⁰ W nu  a, g  fanka fal  w  fale ryoku  d
hn  fuhn , kod nti nt  bi vile ry y  den ha va
ma vile hn had n va,

²¹ ic mb  a nke g  um  hn  cery sali do hn 
Yesu K ris hna, soje walape w a fop, dol do g 
kant m. Amina.

4

Imac b  m nk l hn  cery sali

¹ Soje fop v  yin d  nk, ami, ale s  fik kab  d oku
Ahw hn a lid  fu, anka  t  d  mu: yass  yin had
gante mac  ku W en ayas  ndu.

² Geryin v  le wok v  humad  na, v  n  j  ah do
v  ryu  n  nak; m  nk  l  ryin injahn hna.

³ Kam  naryin aworyeru b  m nk  l nte w  t  k
Yir hna g  fere yam   a.

⁴ Mbahn ndampo fo do g  Yir ndampo fo
yeh  hna, do f  na W nu  a mac  ku ahw hnawu
tama ndampo fo;

5 Ahwëhn aryampo fo, ikwëtahn ndampo fo, yaryi ryampo fo;

6 Wën hu dampo fo do Räm fop, ale sëpëk fop, fagant fop do hnë fop.

7 Ale-wo-ale nuýak ipérëna Wënu ña had gante yëdfahnék Këris ka.

8 Soje umë ye ntehnik Vikerëh hna:
«Kayék yanj,
anjokéhni vëfëlayik,
njëdfakéhni wayëd vahnë va.»[◊]

9 «Kayék», ye pëhnëtanék, ge gena cëlik fëna hafo gëd nkal li?

10 Ale sëlik ÿa, ye ale hayék cëmët fop vambin vi, danko pëbënahn fop.

11 Do wayëd wale njëdfakéhni vahnë va ye: vëfayik, wakila, vëfëyahn Wanës Wakasék, vëharanj do vële herydëhëhni vële hwëtahnék,

12 danko këbënahninéhni vëfacah va gante nti-hahnëdëni doku soje njawënahnnëni mbahn Këris ña,

13 hafo mëkin tükénin bëmënkel kwëtahn hna fop ndampo fo do hnë uyët Ajë Wënu ña, untaf hn'ikwëtahn, do inaÿ padah Këris.

14 Aki godenéhna had vutah, vunte mpaloyëd wavonkëlo wënka do vile këryëd sël fop wasifa karëna, vunte tokani vahnë va soje cëvehnënihëhni hn'idënt.

15 Bare, ge nësëbun toña ÿa g'itufahn ñahnël ña, anayëden hnë fop danko mëntëlahnnin gë Këris, ale ye nkaf cery sali nte ye mbahn dëwu.

16 Hnë umë, mbahn ña fop kahnék do mbëmënkelék dus g'uryema wasokël wale

[◊] **4:8 4.8:** Wahnëw 68.18

njëd̄ayik. Aki ge cape-wo-cape nke gante t̄ef̄eka ka, mbahn iña fop naŷed̄ do njaw̄enad̄ hn̄e injahn hna.

Uwám hasék hn̄e Kéris

¹⁷ W̄elin dolíyi ile lehn̄emu do muntamu ḡe fanka w̄ac Ahwéhn: ant̄e avok ayasu had gante njasédf̄eni v̄ele wok v̄eyena waséwif: vinahan vid̄ew hni va kwéhnana nafa.

¹⁸ Vinahan uméhwéryah kwéhnani, do v̄ehneh nkeni hn̄e uwám W̄en hna, kabi wahakili waléw hni w̄a pid̄ak do kambékéhni vankaf.

¹⁹ Vintaw̄ary vid̄ew hni va nke had w̄ébák wadéndah, ndakédf̄eni ḡe ale-wo-ale do njédhnani sifa fop vantiyéhn vameh.

²⁰ Bare w̄uhné, gena aki ñéñjarun ayétuna Kéris,

²¹ ge paryi nke nkwyéryérunga néséde wadéwu, do karajirun ikaraŋ nte r̄ef̄elék ḡe toña nte ye hn̄e Yesu:

²² ha, kobéri ña, p̄ebékuno viña toka nte férékahnnédf̄ehu, bare, ile yeruného kobéri ſ̄a, t̄ef̄eka asudétwu had viyi visér.

²³ Afo wahakili hun w̄a ḡe wasakahn hun w̄a nkwyécta,

²⁴ do ayewu vahné v̄ehasék had gante cudarun viyi vihasék ki. Ahnē ahasék arac W̄enu ña ñahanéka mëntéléni g'umé hn'usatah ḡe hn'ufacah ule w̄atik toña hna.

²⁵ Soñe rac, cudétryin wamér ña: ale-wo-ale néséhnenda toña ſ̄a aŷéntaw̄ ſ̄a, kabi mbahn ndampo fo yentahninékf̄u.

26 Ntavëku bi? Antë aliwu wameh; ntavah hun ḥa tefëka njam ani gë njohan lav wā[✳]

27 soje antë ayëdawuna Sintani ūa fere fale mëkahnëdëhu.

28 Arabi ale ūa antë mbok nte; dokuñed gë wëbák wadëwū ḥa dën̄k soje nuÿahn ile njëdadëha ale ye hnë uval hna.

29 Antë cahn hnë wës hun wanës wameh, nësëryin wante ryemadëhëhni vëÿëntawë wëbal wadëw hni hna, soje ntihahn uférën hnë vële hnëpadëhu va.

30 Antë ayëwëhnehnuna Iyir Ipacah nte njëdaku Wënu ḥa had yavëta ile rufahnëd pehëtëderun Fac Fehëta hna.

31 Antë ahwëtawu hnë wasakahn hun wameh wante liyirun ḥa. Antë ntavëndu, njabu sakahn, ayewëndu; vëÿin fop tefëka asudëtawu, gë fop wasifa wayap.

32 Tufëhnaryin vëyivah ale-wo-ale gë aÿëntawë, kwëhnaryin ntawary pérën; tavëhnéleryindën, had gante tavëhnëku Wënu hnë Këris.

5

Umëhwëry do Humpen

1 Ha, tefëtalahnëryina Wënu ḥa, kabî vutah vunte ūahnik yerun;

2 yasëryin g'ijnahn had gante iahnëkëfu Këris ka do umë dën̄k njëdëhnak soje fu, had uyëd do sadëha ile hwëhnak icëv nte nënëdëha Wënu ḥa.

[✳] **4:26 4:26:** Wahnëw 4.4

3 Wënu ḥa hwëhnëku, tefelahnna dën̄k nkwëryi ga nësëde viyë vëryampo fagant hun: ndakëntal meh ḥa, fop ile wok pacëna, uval dëcët.

4 Tefelahnna fëna nkwëryi wanës wante sëfëhnayehnëdëhu, wanës wanënk wah, ma wanës watonkah. Wanji fop kwëhnana ÿëwa ÿal hun hna. Bare tefëka awëryëhniwu icamehn Wëen.

5 Nkwëryëryin d'us: vële lid ndakëntal meh va, ma vële lid vironkah va, ma vële mbalëk dëcët va —vëhni, ḥahnënihëhni wamëñ wamër — vëhni vëhnuÿantëdëna ntëw Inaw Këris do Wënu ḥa.

6 Ahnë antë tokawu gë wanës wante wok kwëhnana nafa: watac ye wante yojëd ntavah Wënu ḥa hnë vële wok vëwawëhnëdilahna va.

7 Antë ayentahniwu gë vëhni.

8 Koþeri ḥa umëhwëry yerunëho; tame hn'ibëmënkél hun gë Ahwëhn humpen yerun. Yasëryin had vutah humpen;

9 do vantëwel humpen ha ye: uférën, usatah, gë toña.

10 Kamënaryin ayëtu ile hnënjëdëha Ahwëhn a.

11 Vantëwel umëhwëry kwëhnana nafa; antë ayentahniwu; tufahnëryin.

12 Wante ntidëni cowaryëdëni ḥi cëfëhnëk nësi;

13 bare fop vile rufahnik gë humpen ha cowëtak,

14 kabi fop vile sowëtik va humpen ye. Soñe umë ye ntehnik:

«Nëgary, wëjë ale ryakëk,

matëry fagant vësäm,
do Këris ntancënëdëhi.»

15 Yasëryin wajira gë vankeya hun va;
antë ayewu vële wok vëseryëna bare geryin
vëseryah;

16 Balëtahnëryin mpëd nte njëdaku Wënu ña,
kaþi wafac wale yehahninëk wî mek.

17 Awa, antë ayewu vële hnambëk hakili,
bare kamënaryin ayëtu dus ile ñaryaryëdëhëfu
Ahwëhn a.

18 Antë aryëwû, umë yodëhu ayehahnu
vëyeyar, bare geryin vële pëbék Iyir Ipacah ña.

19 Kamënaýehnélëryin gë wahnëw wale
w atik hn  Viker h hna, wahnëw sali was vah,
wahnëw wale nj daku Iyir ña; y w hn ryina
do c mb ryina Ahw hn a g  fop ntaw ary hun
 a.

20 Camehn ryina W nu ña R m  a wat -wo-
wati do soje ile-wo-ile g  w ac Ahw hn fu Yesu
K ris.

Nkw ry la mb  tere

21 Maw hn l ryin ale-wo-ale, w uhn  v le
l n n ka K ris va.

22 V s val, maw hn ryin hni v san hun had
gante maw hn run ha Ahw hn ka.

23 Ha, asan a ye asankaf as val a, had gante nke
K ris asankaf cery sali, um  ale feh t d cery sali
nte ye mbahn nt wu.

24 Had gante cery sali  a maw hn d ha K ris
ka, v s val va f na maw hn d nih hni v san
h ni va hn  fop.

25 Vësan, ɣahnëryinëhni vësëval hun va had gante ɣahnëk Këris cery sali ka do njëdëhnak umë dënk soñe lëwu;

26 añak aki pacëna gë wënka do gë wanës nkehahn afacah;

27 añak aki njoj cery sali ɣa haryënkw lëwu hnë igwam dëwu hna fop: nte wok kwëhnana dahëse wëh, nte wok kwëyana, nte wok kwëhnana ile wëntëlëk gë virac. Añak cery sali ɣa pac hara kwëhnana ile keyande.

28 Asan a aki tefëka ɣahna asëvalu ÿa, had gante ɣahnëk mbahn ntëwu ɣa dënk. Ale ȳahnëka asëvalu ÿa, ɣéhnak umë dënk.

29 Ahnë gena ale ȳewëk mbahn ntëwu ɣa, bare ndavëdëha, do pëladëha, had gante ntid Këris cery sali ka

30 kabi mbahn ntëwu yentahninëkëfu.

31 «Soñe umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.»[☆]

32 Hnë wanës watac cowák toña sankaf: ntehnëbu wanji nësëd soñe Këris do gë cery sali ɣa.

33 Gante-wo ka, ale-wo-ale hnë wuhñë ɣahna asëvalu had umë dënk, do asëval a ntënëna asanu.

6

Vutah gë warëm hni do gë wahnëm hni

1 Vutah, mawëhnëryinëhni warëmun gë wahnëmun hn'ibëmënkël g'Ahwëhn, kabi watac satëk.

[☆] **5:31 5.31:** Wapëgwala 2.24

2-3 «Dënënëryihni rëmuh gë hnëmuh gante nuÿandu uhnatah do wafac waÿaryah nkal li.»[◊] Rac ye akwëda ndënkwëryënkw nte lehnëkëfu ale wâwëhnëk nuÿad uférën.[◊]

4 Wuhnë, warëm, antë alavëþehnuni vu-tah hun, bare kwëdëryinëhni hn'usatah do hn'uhnira le wärik hnë Ahwëhn hna.

Vëramp gë vële hwëhnëkëhni

5 Vëramp, mawëhnëryinëhni vële hwëhnëku nkal li g'untënah do g'ibal, gë ntawäry pacah, had Këris ryokunjëhnëdfun;

6 Dokunjëryin, hara gena had vële yékëlehnëd vahnë va nëjëhni gë vëhni ma kabì njëkadserun, bare had vëramp Këris, vële lid gë vintawäry vidëw hni ile ñiadf Wënu ña.

7 Dokunjëhnëryinëhni gë ntawäry pérën, had Ahwëhn a dënk ryokunjëhnëdfun, gena vahnë.

8 Njëterun ale-wo-ale lik uférën, Ahwëhn a mbësadëha, nke aramp ma gena aramp.

9 Do wûhnë, vëhwëhn hni, diryënëhni koyëna vële ryokunjëhnëdféhu va. Tavëryin dakëna: njëterun, ale hwëhnëku ÿa, wûhnë gë vëhni, mbin hna nke do dëbëndëlehnëlihna vahnë va.

Wët Ikwëtahn

10 Soje fuhnahnu, yékëlehnëryin fanka hun fa hnë fanka ÿawah Ahwëhn hna.

11 Cudaryin viwëta Wënu ña soje aholu ayawënenawu hnë warënd Sintani hna.

12 Kabì gena vahnë wëtaryëden, bare wafanka wayir waweh hnë mbin hna, gë vësankaf,

---

[◊] **6:2-3 6.2-3:** Icahn 20.12a   [◊] **6:2-3 6.2-3:** Icahn 20.12b

gë wafanka do gë vële hwëhnëk duniÿa
wëhwëryah.

¹³ Soñe umë ye, tëfëka asudawu viwëta
Wënu va fop, danko awëkawu hnë fac ile njihahnid
wëh hna do, age puhnarus rac, awowu
ahahnëndawu.

¹⁴ Kahnëndaryin, ñëbaryin toña ÿa had ryil
sah li, cudaryin usatah wä had cuð mëta wët
nte huvëf sakahn;

¹⁵ do përyaryin had wapary iña afëyahnu
Wanës Wakasëk yam ÿa.

¹⁶ Nufëryin kwëlëkwël kaka ikwëtahn ña, umë
ryemadëhu aryipehnu fop wëca wante pëdëk
Sintani.

¹⁷ Nuýaryin ipeh Wënu ña nte ye had apënk
ryëhwëra do wanës Wënu ña had sëlame le
njëdahnëk Iyir Ipacah iña.

¹⁸ Tëyëryina Wënu ña hnë wayëfa hun
hna. Ha, yëfaryindën watì-wo-wati, gë uryema
Iyir iña. Antë ahnamawu do kahnëndaryin
kwëlëkwël. Yëfaryin soñe bulunda Wënu ña
fop,

¹⁹ soñe ami fënali: arabi wanës ña nke hnë
wës mën soñe fëyahnu hara dakëlohnna hn'ile
sowik hnë Wanës Wakasëk hna.

²⁰ Acëdibù kabì ale fëyahned Wanës Wakasëk
wac Wën hna yefu. Yëfaryin danko wëku
fëyahnu Wanës Wakasëk ña, hara dakëlohnna,
gante tëfëka ka.

Simpayı rekwa

²¹ Ñadëfu ayëtu wühnë fëna, ile fabiko
ÿa do ile lidëfu ÿa; Tisik, aÿënta fu ale

ÿahnik, aryokuñéhn Ahwëhn a ale hahnëndak, njëtëndanëdëhu fop.

²² Soje umë fayëryidëfuha pëyawu bi hak nkobun do mbosëvosehnu.

²³ Arabi Wënu ña Rëm fu ÿa do Ahwëhn fu Yesu Këris njëdsanihëhni fop vëýënta fu va yam ÿa do g'injahn, gë kwëtahn ña.

²⁴ Arabi Wënu ña ndëwahni fop vële ÿahnëka Ahwëhn fu Yesu Këris va g'injahn nte wok cëmëdina!

Wamey

**Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New
Testament+)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wamey

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source
files dated 1 May 2025

f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e